

JAVNA OBJAVA BONITETNIH ZAHTJEVA

KENTBANK d.d.

31. prosinca 2012. godine

Zagreb, 31. svibnja 2013.

I. UVOD

Temeljem članka 176. Zakona o kreditnim institucijama i članka 10. Odluke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija, KentBank d.d. (u daljnjem tekstu: Banka) ovim putem javno objavljuje kvantitativne i kvalitativne informacije vezano uz (1) jamstveni kapital, (2) kapitalne zahtjeve i procjenjivanje adekvatnosti internoga kapitala, (3) izloženost kreditnom riziku, (4) kreditni rizik, (5) operativni rizik, (6) izloženost po vlasničkim ulaganjima u knjizi Banke, (7) kamatni rizik u knjizi Banke i (8) tehniku smanjenja kreditnog rizika.

II. OPĆI ZAHTJEVI JAVNOG OBJAVLJIVANJA

Opći zahtjevi javnog objavljivanja su ciljevi i politike upravljanja rizicima za svaku pojedinu kategoriju rizika koji je značajan za Banku, a objavljivanje Banke obuhvaća kvantitativne i kvalitativne informacije u vezi s obuhvatom primjene bonitetnih zahtjeva.

STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Strategije i politike

Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima navedena su u Bančinoj Strategiji preuzimanja i upravljanja rizicima.

Cilj Banke je adekvatno i efikasno upravljanje svim vrstama rizika, što u osnovi pretpostavlja sustavno i promišljeno planiranje i upravljanje te održavanje za Banku prihvatljivog odnosa između preuzetog rizika i profitabilnosti. Osnovno načelo poslovanja jest optimizirati rizik, osigurati adekvatnu razinu kapitala te poslovati na načelima likvidnosti i solventnosti.

Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima kroz propisane limite pruža stratešku orijentaciju upravljanja rizicima za sve vrste rizika kojima se Banka izlaže ili može potencijalno izložiti u svom poslovanju. Strategija je upravljački instrument najviše razine za potrebe upravljanja Bankom baziranog na rizicima te predstavlja okvir za kontrolu, praćenje i limitiranje rizika koji su svojstveni bankovnom poslovanju kao i za osiguravanje adekvatnosti internog kapitala. Strategija posebno uspostavlja opće razumijevanje rizika i postavlja specifične ciljeve rizika, njihova načela i sklonosti preuzimanja rizika. Za provođenje strategije odgovorna je Uprava Banke.

Bančina sklonost preuzimanju rizika definirana je kroz:

- (1) ukupni limit za sve rizike kroz usporedbu internoga kapitala i ukupne razine rizika,
- (2) minimalnu adekvatnost regulatornog kapitala i
- (3) kroz propisane limite.

Organizacija funkcije kontrole rizika

U organizacijskoj strukturi Banke uspostavljena je operativna i organizacijska razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije podrške poslovanju i od funkcije kontrole rizika, do razine Uprave. Uspostavljena je jasna i dosljedna organizacijska struktura za proces donošenja odluka za poslove koji nose rizik, definirana internim aktima. Osnovno je polazište Banke da osigura segregaciju dužnosti i odvojenost između organizacijskih jedinica koje preuzimaju rizik i organizacijskih jedinica koje ga kontroliraju i njime upravljaju sve do razine Uprave. Na taj način osigurava se neovisnost funkcija kontrole rizika.

Funkcija kontrole rizika jedna je od kontrolnih funkcija u Banci, organizirana kao poseban dio koji je funkcionalno odvojen od drugih dijelova Banke, i izravno je odgovorna Upravi Banke.

OBUHVAT PRIMJENE BONITETNIH ZAHTJEVA

Datum izvješća: 31. prosinca 2012. godine

Vrsta izvještaja: Godišnja javna objava bonitetnih zahtjeva

KVALITATIVNE INFORMACIJE

KentBanka d.d.	Zagreb	Gundulićeva 1
	MBS	1263986
	OIB	73656725926

KVANTITATIVNE INFORMACIJE	Zahtjev nije relevantan za Banku. Banka nema podređena društva.
----------------------------------	---

JAMSTVENI KAPITAL**KVALITATIVNE INFORMACIJE**

Banka izračunava jamstveni kapital u skladu s Odlukom o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija. Jamstveni kapital je iznos izvora sredstava koji je Banka dužna održavati radi sigurnoga i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obveza prema svojim vjerovnicima. Jamstveni kapital Banke sastoji se od osnovnoga kapitala i stavke koja umanjuje osnovni kapital.

Osnovni kapital	
Uplaćene redovne dionice	Banka je izdala 33.891 redovnu dionicu te 2.547 povlaštenih dionica, svaka nominalne vrijednosti 3.800 kuna.
Rezerve	Banka je formirala zakonske rezerve na način kako je to propisano Zakonom o trgovačkim društvima.
Zadržana dobit	Iznos zadržane dobiti odnosi se na dobit prethodnih godina.

Stavke koje umanjuju osnovni kapital	
Gubici proteklih godina	Gubitak je proizašao iz poslovnih događaja koji se odnose na 2011. i 2012. godinu.
Nematerijalna imovina	Za potrebe izračuna jamstvenog kapitala Banka umanjuje jamstveni kapital za nematerijalnu imovinu u skladu s Odlukom o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija. Nematerijalna imovina se sastoji od ulaganja u tuđu imovinu i licenci.

Ostale stavke jamstvenog kapitala propisane Odlukom o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija nisu relevantne za Banku u ovom izvještajnom razdoblju.

KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Tablica 1.: Struktura jamstvenog kapitala

Jamstveni kapital	Iznos
	u milijunima kn
a) Stavke koje se uključuju u osnovni kapital	
Uplaćeni kapital ostvaren izdavanjem redovnih i povlaštenih dionica, osim kumulativnih povlaštenih dionica	126,7
Rezerve i zadržana dobit	2,2
Rezerve za opće bankovne rizike	0,7
Ukupno stavke koje se uključuju u osnovni kapital	129,6
b) Stavke koje umanjuju osnovni kapital	
Gubici proteklih godina	8,1
Gubitak tekuće godine	29,2
Stečene vlastite dionice	0,0
Nematerijalna imovina	13,4
Neotplaćeni iznos kredita koji je kreditna institucija odobrila za kupnju dionica kreditne institucije osim za kumulativne povlaštene dionice	0,0
Ostale stavke	0,0
Ukupno stavke koje umanjuju osnovni kapital	50,7
c) Ukupno osnovni kapital (a – b)	78,9
d) Ukupno dopunski kapital I	0,00
e) Ukupno jamstveni kapital prije umanjenja za odbitne stavke (c + d)	78,9
f) Ukupno odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	0,00
g) JAMSTVENI KAPITAL (e – f)	78,9
h) Ukupno dopunski kapital II	0,0

KAPITALNI ZAHTJEVI I PROCJENJIVANJE ADEKVATNOSTI INTERNOGA KAPITALA
KVALITATIVNE INFORMACIJE

Faze postupka Banke za procjenjivanje adekvatnosti internoga kapitala i ispunjavanje odredbi o izračunu kapitalnih zahtjeva u odnosu na rizični profil Banke i provođenje strategije za očuvanje adekvatne razine internoga kapitala su (1) identifikacija i procjena materijalnosti rizika, (2) kvantifikacija rizika koja završava agregacijom rizika i izračunom ukupne razine rizika, (3) definiranje prihvatljive razine rizika, (4) definiranje i izračun internoga kapitala, (5) sposobnost podnošenja rizika, (6) planiranje potrebnog regulatornog i internoga kapitala, (7) alokacija internoga kapitala za pokriće rizika, (8) monitoring i (9) testiranje otpornosti na stres.

Banka izračunava iznose izloženosti ponderirane kreditnim rizikom primjenom standardiziranog pristupa – 12 posto iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom za svaku od kategorija izloženosti iz članka 11. stavka 2. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija.

Postupak procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala slijedi klasičnu strukturu upravljanja rizicima koji je Banka usvojila i primjenjuje.

Najznačajniji rizici kojima je Banka izložena, regulatorni kapitalni zahtjevi i procjena internih kapitalnih zahtjeva, iskazani u tisućama kuna su:

MINIMALNI KAPITALNI ZAHTJEVI I PROCJENA INTERNIH KAPITALNIH ZAHTJEVA				
	PRVI STUP		DRUGI STUP (ICAAP)	
	Metodologija izračuna kapitalnih zahtjeva	Minimalni kapitalni zahtjevi	Metodologija procjene internih kapitalnih zahtjeva	Interni kapitalni zahtjevi
A) Dio 1: Rizici za koje se izračunavaju minimalni kapitalni zahtjevi				
Kreditni rizik	Standardizirana	43.097		43.097
Tržišni rizici	Standardizirana	903		903
Operativni rizik	Jednostavna	6.204		6.204
B) Dio 2: Rizici koji nisu u potpunosti pokriveni minimalnim kapitalnim zahtjevima				
Valutno inducirani kreditni Rizik				6.491
Rezidualni rizik			N/P	
Sekuritizacijski rizik			N/P	
C) Dio 3: Rizici za koje se ne izračunavaju minimalni kapitalni zahtjevi				
Kamatni rizik u knjizi Banke				1.381
Likvidnosni rizik				5.285
Strateški rizik				4.899
Ostali rizici				1.506

Banka na temelju svog profila rizičnosti, uzimajući u obzir vrstu, opseg i složenost svojih aktivnosti i tržišta utvrđuje značajne rizike kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

Kreditni rizik

Uspostavljena je jasna i dosljedna organizacijska struktura za proces donošenja odluka o odobravanju plasmana, definirana internim aktima za odobravanje plasmana. Osnovno je polazište Banke da osigura segregaciju dužnosti i odvojenost između organizacijskih jedinica koje preuzimaju rizik i organizacijski jedinica koje ga kontroliraju i njime upravljaju sve do razine Uprave. Na taj način osigurava se neovisnost funkcija kontrole kreditnog rizika.

Kreditni rizik se primarno ocjenjuje prilikom odobrenja plasmana uzimajući u obzir klijentovu kreditnu sposobnost (financijski položaj) i kvalitetu instrumenata osiguranja. Naknadne procjene kreditnog rizika vrše se kroz praćenje klijentove urednosti u podmirivanju obveza prema Banci. Uzimajući u obzir sva tri navedena kriterija, određuju se ispravci vrijednosti sukladno Pravilniku o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza te provođenje rezerviranja za pokriće identificiranih gubitaka na pojedinačnoj i skupnoj osnovi.

Prisutna je visoka izloženost kreditnom riziku, što je vidljivo kroz visoki kapitalni zahtjev (na 31.12. kreditni rizik čini 61,77% od iznosa ukupnog internog kapitalnog zahtjeva). Volatilnost i učestalost ocijenjeni su srednje visokima. Povijesni gubici pokazuju kako Banka zadnjih godina bilježi gubitke po osnovu ispravaka vrijednosti i rezervacija. Trenutna i očekivana situacija u gospodarstvu ukazuju na trend povećanja kreditnog rizika. Ne očekuje se promjena u budućim indikatorima.

Tržišni - valutni rizik

Upravljanje izloženosti valutnom riziku realizira se kroz (1) procjenu i mjerenje izloženosti valutnom riziku, (2) definiranje sustava limita, (3) praćenje i kontrolu iskorištenosti limita i sustava izvještavanja i (4) eventualne korektivne aktivnosti.

Obzirom na valutnu neusklađenost većine Bančinih klijenata, izloženost riziku je ocijenjena kao srednja. Stanje u gospodarstvu ukazuje na trend otežanog poslovanja poduzeća te ukoliko bi došlo do dodatnih valutnih pritisaka to bi dodatno otežalo poslovanje poduzeća, a samim time i povećalo kreditni rizik. U zadnjih par godina euro nije oscilirao više od +/-3% te je volatilnost ocijenjena kao niska. Učestalost i ostvareni povijesni gubici ocijenjeni su kao neznajni, obzirom nisu zabilježeni gubici zbog neusklađenosti klijentovih deviznih pozicija. Ne očekuje se promjena u budućim indikatorima.

Pozicijski rizik

Upravljanje izloženosti pozicijskom riziku realizira se kroz (1) procjenu i mjerenje izloženosti pozicijskom riziku, (2) definiranje sustava limita, (3) praćenje i kontrolu iskorištenosti limita i sustava izvještavanja i (4) eventualne korektivne aktivnosti.

Izloženost Banke pozicijskom riziku ocijenjena je kao niska. Volatilnost je ocijenjena kao srednja. Učestalost i ostvareni povijesni gubici ocijenjeni su niskima. Ne očekuje se promjena u budućim indikatorima.

Operativni rizik

U cilju primjerenog upravljanja operativnim rizikom Banka je osigurala primjerenog upravljanje (1) informacijskim sustavom i rizikom informacijskog sustava, (2) rizicima povezanim s eksternalizacijom, (3) rizikom usklađenosti i pravnim rizikom, (4) kontinuitetom poslovanja i (5) uspostavu primjerenog sustava za sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma.

Izloženost operativnom riziku ocijenjena je srednjom. Volatilnost operativnog rizika ocijenjena je kao srednja. Takva ocjena rezultat je uvođenja nove programske podrške u Banku, planiranih otvaranja novih poslovnica/podružnica na novim lokacijama, reorganizaciju, zapošljavanje novih djelatnika, a tijekom 2013. godine i uvođenja kartica i bankomata. Očekuju se promjene u budućim indikatorima.

Valutno inducirani kreditni rizik

Za valutno inducirani kreditni rizik ne postoji minimalni regulatorni kapitalni zahtjev stoga Banka koristi internu metodu kvantifikacije valutno induciranog kreditnog rizika. Banka u procjeni internog kapitala povećava kapitalni zahtjev na kredite u valuti za 25%, za izloženosti svrstane pod ponderom 35%, 50% i 100%, a da nisu dospjela nenaplaćena potraživanja.

Obzirom na valutnu neusklađenost većine Bančinih klijenata, izloženost riziku je ocijenjena kao srednja. Stanje u gospodarstvu ukazuje na trend otežanog poslovanja poduzeća te ukoliko bi došlo do dodatnih valutnih pritisaka to bi dodatno otežalo poslovanje poduzeća, a samim time i povećalo kreditni rizik. U zadnjih par godina euro nije oscilirao više od +/-3% te je volatilnost ocijenjena kao niska. Učestalost i ostvareni povijesni gubici ocijenjeni su kao neznajni, obzirom nisu zabilježeni gubici zbog neusklađenosti klijentovih deviznih pozicija. Ne očekuje se promjena u budućim indikatorima.

Kamatni rizik u knjizi Banke

Mjerenje kamatnog rizika za potrebe eksterne regulative u potpunosti je usklađeno s Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom, na način da promjena ekonomske vrijednosti knjige banke u odnosu na jamstveni kapital ne smije prelaziti 20%. Banka na kvartalnoj osnovi izrađuje izvještaje o kamatnom riziku u knjizi banke.

Sklonost preuzimanja kamatnog rizika definirana je limitima koji se revidiraju minimalno jednom godišnje. Izloženost kamatnom riziku ocijenjena je niskom (na 31.12. kamatni rizik čini 1,98% od iznosa ukupnog internog kapitalnog zahtjeva). Volatilnost i učestalost ocijenjeni su kao neznčajnima. Ostvarenih povijesnih gubitaka u povijesti nije bilo, obzirom se isti mogu uvijek kompenzirati na aktivnoj strani. Ne očekuje se promjena u budućim indikatorima.

Likvidnosni rizik

Mjerenje likvidnosnog rizika za potrebe eksterne regulative u potpunosti je usklađeno s Odlukom o upravljanju likvidnosnim rizikom na način da minimalni koeficijenti likvidnosti do 7 dana i do mjesec dana moraju biti veći ili jednaki 1. Minimalni koeficijenti likvidnosti se izračunavaju svaki dan.

Kapitalni zahtjev za likvidnosni rizik izračunat je kao dodatni trošak refinanciranja razlike između ponderiranih očekivanih odljeva i ponderiranih očekivanih priljeva. Trošak refinanciranja ovisi o udjelu razlike ponderiranih očekivanih priljeva i odljeva u jamstvenom kapitalu. Što je veći udio, veći je i trošak refinanciranja.

Izloženost riziku likvidnosti ocijenjena je kao srednja. Banka posjeduje dostatne viškove likvidnosti te obzirom na navedeno nema potrebu za uzimanjem dodatnih sredstava od drugih financijskih institucija. Iskustva pokazuju da tržište ima tendenciju ocjene rizičnosti malih banaka kao grupe te smo iz tog razloga volatilnost ocijenili srednje visokom. Banka ima disperziranu i stabilnu depozitnu bazu. Učestalost je ocijenjena kao niska. Očekuje se promjena u budućim indikatorima.

Strateški rizik

Kapitalni zahtjev za strateški rizik izračunat je kao prosjek odstupanja ostvarenog od planiranog rezultata Banke u zadnje tri godine.

Izloženost strateškom riziku ocijenjena je kao niska iz razloga što se radi o maloj banci koja je vezana uz poslovanje sa stanovništvom i SME. Obzirom na povijesne podatke volatilnost je ocijenjena kao srednja. Obzirom na odstupanja ostvarenog od planiranog, učestalost je ocijenjena kao niska. Banka u povijesti nije pretrpjela gubitke uslijed toga.

Koncentracijski rizik

Izloženost koncentracijskom riziku ocijenjena je kao niska. Koncentracijski rizik prvenstveno treba promatrati u svjetlu veličine Banke i njenog portfelja. Banka ima izloženost u vidu koncentracije prema portfelju malih kredita. Portfelj malih kredita Banke čine ukupni plasmani jednom dužniku čije je stanje u bruto iznosu na dan procjene manje od 200.000 kuna. Volatilnost je ocijenjena kao niska. Učestalost je ocijenjena niskom. Ne očekuje se promjena u budućim indikatorima.

Ostali rizici

Kapitalni zahtjev za ostale rizike izračunat je kao 3% od ukupnih regulatornih kapitalnih zahtjeva obzirom je Banka izdvojila kapital za likvidnosni i strateški rizik, te je 3% od ukupnih regulatornih kapitalnih zahtjeva pokriva za ostale rizike (uključujući i upravljački rizik).

Plan za kapital

Banka se odredila održavati stopu adekvatnosti jamstvenog kapitala na razini od minimalno 14%. Obzirom na trenutni profil rizičnosti Bančinog portfelja, stopu rasta Bančine aktive od prosječno 22% godišnje i trenutnu adekvatnost kapitala od 18,85%. Banka u narednom razdoblju planira povećanje kapitala kroz dodatne dokapitalizacije.

KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Tablica 2.: Iznosi kapitalnih zahtjeva

Kapitalni zahtjevi po vrstama rizika	Kapitalni zahtjevi
	u milijunima kn
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik	
Korišteni pristup je Standardizirani pristup:	
1. potraživanja od/ili potencijalne obveze prema središnjoj državi ili središnjim bankama	0,1
2. potraživanja od/ili potencijalne obveze prema tijelima regionalne ili lokalne uprave	0,0
3. potraživanja od/ili potencijalne obveze prema javnim državnim tijelima	0,0
4. potraživanja od/ili potencijalne obveze prema multilateralnim razvojnim bankama	0,0
5. potraživanja od/ili potencijalne obveze prema međunarodnim organizacijama	0,0
6. potraživanja od/ili potencijalne obveze prema institucijama	1,0
7. potraživanja od/ili potencijalne obveze prema trgovačkim društvima	16,7
8. potraživanja od/ili potencijalne obveze prema stanovništvu	21,6
9. potraživanja/ili potencijalne obveze osigurane nekretninama	0,0
10. dospjela nenaplaćena potraživanja	0,0
11. visokorizična potraživanja	0,0
12. potraživanja u obliku pokrivenih obveznica	0,0
13. sekuritizacijske pozicije	0,0
14. potraživanja u obliku ulaganja u investicijske fondove	0,0
15. ostale stavke	3,7
(1.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa (12% iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom)	43,1
Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	
a) Pozicijski rizik	0,0
b) Rizik namire	0,0
c) Valutni rizik	0,9
d) Robni rizik	0,0
(2.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike	0,9
Kapitalni zahtjev za operativni rizik	
Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom:	
jednostavnog pristupa (BIA)	6,2
(3.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za operativni rizik	6,2
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA (1. + 2. + 3.)	50,2

RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE**KVALITATIVNE INFORMACIJE I KVANTITATIVNE INFORMACIJE**

Nije relevantno za Banku. Banka u svom portfelju ne posjeduje pozicije u financijskim instrumentima koji se drže s namjerom trgovanja kao ni izvedene financijske interne potrebe za kapitalom kroz postupak procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala.

KREDITNI RIZIK I RAZRJEĐIVAČKI RIZIK**KVALITATIVNE INFORMACIJE****Izloženost kreditnom riziku**

Izloženost kreditnom riziku obuhvaća ukupan iznos svih aktivnih bilančnih i izvanbilančnih stavki koje se klasificiraju u rizične skupine prema odredbama Odluke o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih stavki kreditnih institucija, a koje su iskazane u bruto iznosu, odnosno bez umanjenja za ispravke vrijednosti aktivnih bilančnih stavki (plasmana) i rezerviranja za izvanbilančne stavke.

Dospjela nenaplaćena potraživanja

Potraživanja Banke koje nisu naplaćena u skladu s ugovornim rokom dospjeća, klasificirana su kao dospjela nenaplaćena potraživanja. Stavke imovine po kojima postoje dospjela nenaplaćena potraživanja prezentiraju se prema bruto knjigovodstvenoj vrijednosti, odnosno prije umanjenja za iznos ispravaka vrijednosti i u skladu s pojedinim vremenskim razredima dospelosti potraživanja. Dospjela nenaplaćena potraživanja koja nisu izvršena u roku dužem od devedeset (90) dana klasificiraju se u rizične skupine ovisno o nadoknadivoj vrijednosti instrumenta osiguranja, a u skladu s donesenim Pravilnikom o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza te provođenju rezerviranja za pokriće identificiranih gubitaka na pojedinačnoj i skupnoj osnovi.

Aktivirani instrumenti osiguranja	Kašnjenje veće od 90 dana, a manje od 2 godine i 90 dana	Kašnjenje veće od 2 godine i 90 dana
DA	Rizična skupina A	Rizična skupina B
NE	Rizična skupina B	Rizična skupina B

Opis procedura i metoda za utvrđivanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja

Na temelju članka 116. Zakona o kreditnim institucijama te s njim povezane Odluke o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija Banka je donijela interni akt Pravilnikom o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza te provođenju rezerviranja za pokriće identificiranih gubitaka na pojedinačnoj i skupnoj osnovi (dalje u tekstu: Pravilnik). Pravilnik propisuje (1) kriterije klasifikacije plasmana i preuzetih izvanbilančnih obveza u rizične skupine, (2) metodologiju izračuna ispravaka vrijednosti i rezerviranja za preuzete izvanbilančne obveze i (3) priznavanje kamatnih prihoda od djelomično nadoknadivih plasmana.

Kriteriji klasifikacije plasmana

Banka tijekom cijelog razdoblja trajanja ugovornog odnosa procjenjuje kvalitetu plasmana i provodi klasifikaciju istih u odgovarajuće rizične skupine na temelju: (1) kreditne sposobnosti dužnika, (2) urednosti u podmirivanju obveza dužnika prema Banci i drugim vjerovnicima i (3) kvalitete instrumenata osiguranja potraživanja.

Plasmani za koje se, zbog smanjene kreditne sposobnosti dužnika, zakašnjenja u podmirivanju obveza i smanjenja vrijednosti raspoloživih instrumenata osiguranja, procjenjuje da neće biti moguće naplatiti glavicu i kamate u ugovorenom iznosu smatraju se djelomično nadoknadivi plasmani. Za iste Banka utvrđuje visinu gubitka za svaki plasman pojedinačno.

Kriteriji klasifikacije preuzetih izvanbilančnih obveza

Osnovni kriteriji klasifikacije preuzetih izvanbilančnih obveza u rizične skupine je:

- (1) kreditna sposobnost osobe prema kojoj je Banka preuzela obvezu financiranja,
- (2) kvaliteta instrumenata osiguranja i
- (3) procjena vjerojatnosti odljeva sredstava Banke u svrhu podmirenja preuzetih izvanbilančnih obveza.

Izvanbilančne obveze za koje se očekuje odljev sredstava Banke raspoređuju se, ovisno o mogućnosti nadoknade sredstava, u rizične skupine B i C.

Metodologija izračuna ispravaka vrijednosti za plasmane i rezerviranja za izvanbilančne obveze

Metodologija izračuna ispravaka vrijednosti za plasmane i rezerviranja za izvanbilančne obveze propisana Pravilnikom temelji se na kriterijima klasifikacije plasmana i preuzetih izvanbilančnih obveza. Nadoknadivost plasmana određuje se na temelju (1) očekivanog novčanog toka iz poslovanja dužnika i (2) očekivanog novčanog toka iz realizacije kolaterala.

Umanjenje vrijednosti plasmana Banka knjiži u račun dobiti i gubitka na teret troškova za razdoblje u kojem su gubici utvrđeni, te u aktivi bilance u korist računa ispravaka vrijednosti.

Iznos rezerviranja za gubitke povezane s izvanbilančnim obvezama rizične skupine B i rizične skupine C knjiži se na teret troškova Banke, te u korist odgovarajućeg računa rezerviranja u pasivi bilance.

Rangiranje instrumenata osiguranja potraživanja

Banka prilikom odobravanja plasmana i izvanbilančnih obveza razmatra instrumente osiguranja potraživanja. Prilikom izračuna interno akceptirane vrijednosti kolaterala, Banka koristi ponder kojim se umanjuje procijenjena vrijednost kolaterala.

Priznavanje kamatnih prihoda od djelomično nadoknadivih plasmana

Za kamatne prihode koji su obračunati na djelomično nadoknadive plasmane smatra se da postoji neizvjesnost naplate, te se odgađa priznavanje tih prihoda u računu dobiti i gubitak do njihove naplate.

KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Tablica 3.: Ukupan i prosječan iznos izloženosti razvrstan prema različitim kategorijama

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamata i ostala potraživanja		Dužnički vrijednosni papiri		Klasične izvanbilančne stavke	
	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn	prosječan iznos u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	79,7	82,4	124,4	129,7	0,0	0,0
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	4,2	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama i međunarodnim organizacijama	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	53,0	71,7	0,0	0,0	1,0	0,6
Izloženosti prema trgovačkim društvima	93,4	76,9	39,3	29,9	4,9	4,6
Izloženosti prema stanovništvu	219,5	195,4	1,0	0,2	0,3	0,1
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale izloženosti	3,3	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0
UKUPNO	453,2	432,7	161,7	159,8	6,2	5,3

Tablica 4.: Geografska podjela izloženosti s obzirom na materijalno značajne kategorije izloženosti

Značajna geografska područja	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u milijunima kuna	iznos u milijunima kuna	iznos u milijunima kuna	iznos u milijunima kuna
Zagrebačka županija	14,9	0,0	0,0	0,0
Krapinsko-zagorska	8,6	1,0	0,0	0,0
Sisačko-moslavačka županija	11,2	0,0	0,0	0,0
Karlovačka županija	1,0	0,0	0,0	0,0
Primorsko-goranska županija	28,7	0,0	0,2	0,0
Varaždinska	5,1	0,5	0,0	0,0
Koprivničko-križevačka	1,3	1,0	0,0	0,0
Bjelovrsko-bilogorska	1,6	0,0	0,0	0,0
Ličko-senjska županija	0,1	0,0	0,0	0,0
Virovitičko-podravska	2,7	1,9	0,0	0,0
Požeško-slavonska županija	17,6	3,0	0,3	0,0
Brodsko-posavska županija	99,7	4,9	3,7	0,0
Zadarska županija	0,3	0,0	0,0	0,0
Osječko-baranjska	34,1	0,0	0,0	0,0
Vukovarsko-srijemska županija	11,7	0,0	0,0	0,0
Splitsko-dalmatinska županija	13,8	0,0	0,0	0,0
Istarska županija	11,5	1,9	0,0	0,0
Dubrovačko-neretvanska	0,3	0,0	0,0	0,0
Međimurska županija	1,6	0,0	0,0	0,0
Grad Zagreb	164,4	147,4	1,9	0,0
Šibensko-kninska	0,4	0,1	0,1	0,0
Nerezidenti	22,6	0,0	0,0	0,0
UKUPNO	453,2	161,7	6,2	0,0

Tablica 5.: Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti razvrstanih prema kategorijama izloženosti

Glavne vrste djelatnosti	Kredit, depoziti, potraživanja po kamata i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u milijunima kuna	iznos u milijunima kuna	iznos u milijunima kuna	iznos u milijunima kuna
Stanovništvo	219,2	0,0	0,3	0,0
Trgov.na veliko i malo,popravak motor.voz.	20,0	26,9	1,4	0,0
Građevinarstvo	36,7	0,7	1,2	0,0
Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	5,9	5,1	0,7	0,0
Proizvodnja hrane i pića	7,1	3,9	0,0	0,0
Poslov.nekretn.,iznajmljivanje i posl.usl.	5,4	2,5	0,3	0,0
Prijevoz, skladištenje i veze	5,3	0,0	0,0	0,0
Proiz.proiz.od metala, osim strojeva i opr	4,0	0,0	0,0	0,0
Ostale društ.v.,socijal. i osobne usluž.dj.	3,5	0,0	0,0	0,0
Prerađivačka industrija - ostalo	3,4	0,0	0,0	0,0
Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	2,8	0,0	0,0	0,0
Javna uprava i obrana, obvezno soc.osigur.	1,6	122,6	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	1,4	0,0
Hoteli i restorani	1,0	0,0	0,0	0,0
Financijsko posredovanje	115,5	0,0	0,9	0,0
Opskrba električ.energijom, plinom i vodom	1,9	0,0	0,0	0,0
Izdavačka i tiskarska djelatnost	0,3	0,0	0,0	0,0
Obrazovanje	0,2	0,0	0,0	0,0
Proizvodnja odjeće, dorada i bojenje krzna	0,1	0,0	0,0	0,0
Strane osobe	19,3	0,0	0,0	0,0
Rudarstvo i vađenje	0,0	0,0	0,0	0,0
Proizvodnja koksa, naftnih deriv. i nukl.g	0,0	0,0	0,0	0,0
Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizv.	0,0	0,0	0,0	0,0
Proiz.ostalih nemetalnih mineralnih proiz.	0,0	0,0	0,0	0,0
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	0,0	0,0	0,0	0,0
UKUPNO	453,2	161,7	6,2	0,0

Tablica 6.: Izloženosti prema preostalom dospijeću razvrstane prema kategorijama izloženosti

Preostalo dospijeće	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamata i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u milijunima kuna	iznos u milijunima kuna	iznos u milijunima kuna	iznos u milijunima kuna
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	79,7	121,4	0,0	0,0
do 90 dana	79,7	37,4	0,0	0,0
od 91 do 180 dana	0,0	41,3	0,0	0,0
od 181 dana do 1 godine	0,0	0,0	0,0	0,0
> 1 godine	0,0	42,7	0,0	0,0
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	4,3	0,0	0,0	0,0
do 90 dana	1,0	0,0	0,0	0,0
od 91 do 180 dana	0,0	0,0	0,0	0,0
od 181 dana do 1 godine	0,0	0,0	0,0	0,0
> 1 godine	3,3	0,0	0,0	0,0
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	53,0	0,0	1,0	0,0
do 90 dana	53,0	0,0	0,0	0,0
od 91 do 180 dana	0,0	0,0	0,0	0,0
od 181 dana do 1 godine	0,0	0,0	0,4	0,0
> 1 godine	0,0	0,0	0,6	0,0
Izloženost prema trgovačkim društvima	93,4	39,3	4,9	0,0
do 90 dana	28,3	12,7	2,5	0,0
od 91 do 180 dana	2,6	26,5	0,2	0,0
od 181 dana do 1 godine	27,6	0,1	2,0	0,0
> 1 godine	34,9	0,0	0,2	0,0
Izloženost prema stanovništvu	219,5	1,0	0,3	0,0
do 90 dana	42,2	0,0	0,0	0,0
od 91 do 180 dana	3,0	0,0	0,0	0,0
od 181 dana do 1 godine	24,8	1,0	0,3	0,0
> 1 godine	149,5	0,0	0,0	0,0
Ostale izloženosti	3,3	0,0	0,0	0,0
do 90 dana	2,5	0,0	0,0	0,0
od 91 do 180 dana	0,0	0,0	0,0	0,0
od 181 dana do 1 godine	0,8	0,0	0,0	0,0
> 1 godine	0,0	0,0	0,0	0,0
UKUPNO	453,2	161,7	6,2	0,0

Tablica 7.: Izloženost kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti

Plasmani

Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi ispravaka vrijednosti	Otpisi plasmana otpisanih u proteklim godinama (2011. i 2012.)
iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
86,5	51,5	13,8	0,1

Tablica 8.: Promjene u ispravcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti

	Početno stanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja	Povećanja ispravaka vrijednosti i rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Ostala usklađenja (u neto iznosu)	Smanjenja ispravaka vrijednosti/ukinuta rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Otpisi na teret ispravaka vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja
	iznos u milijunima kuna	iznos u milijunima kuna	iznos u milijunima kuna	iznos u milijunima kuna	iznos u milijunima kuna
Umanjenje (ispravak) vrijednosti plasmana	38,4	17,9	0,0	4,1	0,7
Rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ispravci vrijednosti plasmana skupine A na skupnoj osnovi	3,6	0,0	0,0	0,1	0,0
Rezerviranja za izvanbilančne obveze skupine A na skupnoj osnovi	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

STANDARDIZIRANI PRISTUP MJERENJU KREDITNOG RIZIKA
KVALITATIVNE INFORMACIJE

Metoda kvantifikacije kreditnog rizika u Banci temelji se na regulatornom minimalnom kapitalnom zahtjevu za kreditni rizik - Standardizirani pristup obzirom je isti ocijenjen prikladnim Bančinoj veličini i udjelu na tržištu.

U okviru odredbi za standardizirani pristup koje su propisane Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija, za potrebe internog upravljanja kreditnim rizikom, Banka kao tehnike smanjenja rizika koristi financijske kolaterale i nekretnine.

KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Tablica 9.: Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0	200,5	200,5
	10	0,0	0,0
2	20	0,0	0,0
	35	0,0	0,0
3	50	0,0	0,0
	75	0,0	0,0
4	100	0,0	0,0
5	150	0,4	0,4
	1.250	0,0	0,0
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		200,9	200,9

Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenog kapitala	Iznos u milijunima kuna
	0,0

Tablica 10.: Izloženosti prema tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0	0,0	0,0
	10	0,0	0,0
2	20	0,0	0,0
	35	0,0	0,0
3	50	0,1	0,1
	75	0,0	0,0
4	100	0,0	0,0
5	150	0,0	0,0
	1.250	0,0	0,0
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		0,1	0,1

Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenog kapitala	Iznos u milijunima kuna
	0,0

Tablica 11.: Izloženosti prema javnim državnim tijelima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0	4,3	4,3
	10	0,0	0,0
2	20	0,0	0,0
	35	0,0	0,0
3	50	0,1	0,1
	75	0,0	0,0
4	100	0,0	0,0
5	150	0,0	0,0
	1.250	0,0	0,0
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		4,4	4,4

Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenog kapitala	Iznos u milijunima kuna
	0,0

Tablica 12.: Izloženosti prema institucijama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0	0,0	0,0
	10	0,0	0,0
2	20	43,2	43,2
	35	0,0	0,0
3	50	0,0	0,4
	75	0,0	0,0
4	100	0,0	0,0
5	150	0,0	0,0
	1.250	0,0	0,0
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		43,2	43,2

Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenog kapitala	Iznos u milijunima kuna
	0,0

Tablica 13.: Izloženosti prema trgovačkim društvima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0	0,0	0,0
	10	0,0	0,0
2	20	0,0	0,0
	35	3,4	3,4
3	50	0,3	0,3
	75	0,0	0,0
4	100	122,7	122,0
5	150	10,3	10,3
	1.250	0,0	0,0
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		136,7	136,0

Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenog kapitala	Iznos u milijunima kuna
	0,0

Tablica 14.: Izloženosti prema stanovništvu

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0	0,0	0,0
	10	0,0	0,0
2	20	0,0	0,0
	35	2,2	2,2
3	50	0,0	0,0
	75	0,0	0,0
4	100	175,5	174,0
5	150	3,6	3,6
	1.250	0,0	0,0
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		181,3	179,8

Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenog kapitala	Iznos u milijunima kuna
	0,0

Tablica 15.: Ostale izloženosti

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0	21,0	21,2
	10	0,0	0,0
2	20	0,0	2,1
	35	0,0	0,0
3	50	0,0	0,0
	75	0,0	0,0
4	100	30,3	30,3
5	150	0,0	0,0
	1.250	0,0	0,0
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		51,4	53,6

Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od jamstvenog kapitala	Iznos u milijunima kuna
	0,0

OPERATIVNI RIZIK**KVALITATIVNE INFORMACIJE**

Banka primjenjuje jednostavan pristup iz dijela 2. Glave IV. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija za izračunavanje kapitalnog zahtjeva za operativni rizik. Prema jednostavnom pristupu inicijalni kapitalni zahtjev za operativni rizik jest 15% prosjeka posljednja tri relevantna pokazatelja.

VLASNIČKA ULAGANJA U KNJIZI BANKE**KVALITATIVNE I KVANTITATIVNE INFORMACIJE**

Nije relevantno za Banku.

IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU U KNJIZI BANKE**KVALITATIVNE INFORMACIJE**

Banka definira kamatni rizik u knjizi banke kao rizik gubitka koji proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa, a koje utječu na stavke u knjizi banke. Banka utvrđuje neto izloženost kamatonosno osjetljivih pozicija po značajnim valutama. Glavnina Bančinog portfelja vezana je uz administrativno promjenjivu kamatnu stopu koja omogućuje Banci promptno reagiranje na aktivne i pasivne stavke bilance. Kod utvrđivanja visine promjene ekonomske vrijednosti knjige banke, Banka koristi postupak pojednostavljenog izračuna.

Kako bi se pravovremeno otklonilo eventualno prekoračenje zakonskog limita, Banka je propisala interni limit za kamatni rizik koji je niži od zakonski maksimalno dozvoljenog limita.

Banka na kvartalnoj osnovi izrađuje izvještaje o kamatnom riziku u knjizi banke.

KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Tablica 16.: Kamatni rizik u knjizi Banke (iznosi u milijunima kuna)

PROMJENE EKONOMSKE VRIJEDNOSTI/DOBITI PO VALUTAMA	KAMATNI RIZIK U KNJIZI BANKE
	Standardni kamatni šok (200 baznih bodova)
Neto ponderirana pozicija po valuti – EVKI (FKS+PKS+AKS) - valuta HRK	-0,1
Valuta HRK	-2,1
Ostale valute (ukupno)	0,8
PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI	-2,8
JAMSTVENI KAPITAL	78,8
(PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI/JAMSTVENI KAPITAL)*100	3,5

SEKURITIZACIJA

KVALITATIVNE I KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Nije relevantno za Banku.

III. TEHNIKE SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA

KVALITATIVNE INFORMACIJE

U okviru standardiziranog pristupa i za potrebe internog upravljanja kreditnim rizikom, Banka kao tehnike smanjenja rizika koristi financijske kolaterale i nekretnine. Pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik Banka priznaje kreditnu zaštitu u skladu s točkom 4. glave II. Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija, odnosno za procjenu financijskog kolaterala Banka primjenjuje složenu metodu koristeći korektivne faktore u skladu s člancima 366. i 374. predmetne Odluke.

KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Tablica 17.: Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika

Kategorije izloženosti	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita
	Iznosi izloženosti pokriveni financijskim kolateralom	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim kolateralima	Iznosi izloženosti pokriveni garancijama/kontragarancijama ili kreditnim derivatima
	u milijunima kn	u milijunima kn	u milijunima kn
Izloženost prema središnjim državama ili središnjim bankama	0,0	0,0	0,0
Izloženost prema lokalnoj i regionalnoj upravi	0,0	0,0	0,0
Izloženost prema javnim državnim tijelima	0,0	0,0	0,0
Izloženost prema institucijama	0,0	0,0	0,0
Izloženost prema trgovačkim društvima	0,7	0,0	0,0
Izloženost prema stanovništvu	1,5	0,0	0,0
Izloženost u obliku udjela u investicijskim fondovima	0,0	0,0	0,0
Potraživanja u obliku ulaganja u investicijske fondove	0,0	0,0	0,0
Ostale izloženosti	0,0	0,0	0,0
UKUPNO	2,2	0,0	0,0

IV. ZAKLJUČAK

Temeljem naprijed navedenih podataka vidljivo je da je visina jamstvenog kapitala KentBank d.d. iznad kapitalnih zahtjeva propisanih Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija.

Stopa adekvatnosti jamstvenog kapitala KentBank d.d. na dan 31. prosinca 2012. godine iznosi 18,85%, a minimalno propisana stopa adekvatnosti kapitala prema Odluci o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija mora iznositi najmanje 12%.
